

Τάσος Ανθουλιάς

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΕΣΟΠΟΤΑΜΙΑΣ

Από τους πρώτους κατοίκους της
ως το 1970 μ.Χ.

Μια προσπάθεια να παρουσιαστεί η ιστορία της Μεσοποταμίας
με πολύ απλά κείμενα και χαρακτηριστικές εικόνες
ώστε να γίνει αντιληπτή η εξέλιξη της πραγματικότητας
και ο εντοπισμός βασικών στοιχείων και αλλαγών.

ΧΕΛΙΔΟΝΙ 2023

Το εύφορο μισοφέγγαρο είναι η περιοχή γύρω από τους δύο μεγάλους ποταμούς: τον Τίγρη και τον Ευφράτη. Στην περιοχή αυτή αναπτύχθηκαν οι πρώτοι πολιτισμοί. Η εύφορη γη ήταν η πρόκληση προς τον άνθρωπο για να ασχοληθεί με τη γεωργία, να εγκαταλείψει τη νομαδική ζωή, να χτίσει μόνιμες κατοικίες και να οργανωθεί σε μια νέα κοινωνία: την οργανωτική.

Οι Σουμέριοι (ο μόνος μη Σημιτικός λαός που ανέπτυξε πολιτισμό στο εύφορο μισοφέγγαρο) κατακτούν τη Νότια Μεσοποταμία. Ανάπτυξη της γεωργίας με την κατασκευή αρδευτικών έργων. Ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και του εμπορίου. Δημιουργούνται ανεξάρτητες πόλεις-βασίλεια. Δεν χρησιμοποιούσαν νομίσματα, αλλά σταθερά βάρη ασημιού για τις συναλλαγές.

Χρονική περίοδος: 4500 π.Χ. - 2350 π.Χ.

Ο βασιλιάς Γκουντέα,
που κυβέρνησε
την πόλη-κράτος
Λαγκό,
στη Σουμέρια,
πριν από
4000 χρόνια.

Θεοκρατικός πολιτισμός. Ο βασιλιάς θεωρείται αντιπρόσωπος στη γη των τοπικών θεών. Πιστεύουν πως η γη δημιουργήθηκε από το χάος. Μητέρα του χάους ήταν η Τιαμάτ, ένας πελώριος δράκος. Ο άνθρωπος δημιουργήθηκε από το αίμα του άντρα της Τιαμάτ ανακατεμένο με πηλό. Ένας μύθος μιλάει για έναν μεγάλο κατακλυσμό που σκέπασε όλη τη χώρα. Γλίτωσε ο Ουτναπιστίμ που έφτιαξε ένα μεγάλο πλοίο στο οποίο έβαλε την οικογένειά του μαζί με ζώα και πουλιά. Κατά την παράδοση στην περιοχή αυτή ήταν ο κήπος της Εδέμ.

Χρονική περίοδος: 4500 π.Χ. - 2350 π.Χ.

Έπος του μυθικού ήρωα Γιλγαμές που έψαχνε να βρει το φυτό της ζωής. Μετά από πολλές περιπέτειες το βρήκε και το έβαλε στο πλοίο του. Αλλά ένα ερπετό βγήκε από το νερό και του το άρπαξε. (Η γραπτή διατύπωση αυτού του επικού ποιήματος έγινε την εποχή του Χαμουραμπί, τον 18ο αιώνα π.Χ.).

Χρονική περίοδος: 4500 π.Χ. - 2350 π.Χ.

Διακόσμηση
μιας πύρας
με σκηνές
παρμηθεύου

Οι εκόνες
είναι
μωσαϊκά
από όστρακά,
χρυσό και
ασήμι.

Βρέθηκε στο
βασιλικό
νεκροταφείο
της πόλης
Θυρ

Η ανάπτυξη της τέχνης. Σουμερικά ανάγλυφα με αφηγηματικό χαρακτήρα. Επίσης γλυπτά από διορίτη, μάρμαρο και χρυσό.

Χρονική περίοδος: 4500 π.Χ. - 2350 π.Χ.

Αναπαράσταση του Πύργου (Ζυγκουράτ) της Βαβέλ,
που περιγράφεται στη Βίβλο.
(Βλέπε και στη χρονική περίοδο 612 π.Χ. - 539 π.Χ.)

Κάθε πόλη αναπτύσσεται γύρω από ένα ιερό βουνό, το Ζιγκουράτ. Το Ζιγκουράτ είναι πύργος με εξωτερική περιφερειακή σκάλα, χτισμένος πάνω σ ένα μεγάλο βάθρο. Γενικά, χρησιμοποιείται ψημένος πηλός σαν οικοδομικό υλικό.

Χρονική περίοδος: 4500 π.Χ. - 2350 π.Χ.

Οι σπαρχές (μετασχηματισμοί)
της σφηνοειδούς γραφής

ΠΟΥΛΙ	𐎶	𐎶	𐎶	𐎶
ΚΛΙΟΣ	𐎠	𐎠	𐎠	𐎠
ΣΙΤΑΡΙ	𐎢	𐎢	𐎢	𐎢
ΠΟΔΙ	𐎺	𐎺	𐎺	𐎺

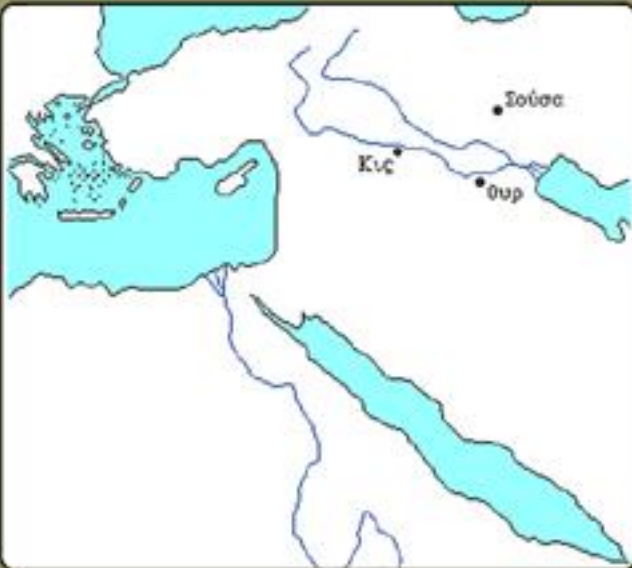
Πώς η εικονική γραφή των Σουμερίων
εξελιχθηκε στη σφηνοειδή γραφή.

Στη δεύτερη στήλη βλέπουμε ότι
οι εικόνες έχουν στρίψει κατά 90° αριστερά
για τη διευκόλυνση της γραφής.

(Για την εξέλιξη της σφηνοειδούς γραφής
βλέπε και σε επόμενες χρονικές περιόδους).

Επινόηση της γραφής – σφηνοειδής γραφή. Έγραφαν με ένα αιχμηρό όργανο πάνω σε πηλό που μετά τον έψηναν. Υπήρχαν σχολεία όπου μάθαιναν γραφή και αριθμητική. Εφεύρεση του τροχού και των τροχοφόρων αμαξών. Κατασκευή εργαλείων και όπλων από μπρούτζο. Διαίρεση του κύκλου σε 360 μοίρες. Διαίρεση της ώρας σε λεπτά και δευτερόλεπτα. Πρώτο ημερολόγιο. Είχαν μονάδες για τη μέτρηση μήκους, επιφάνειας, όγκου και βάρους.

Χρονική περίοδος: 2350 π.Χ. - 2150 π.Χ

Οι Ακκάδιοι κατακτούν τη Μεσοποταμία και σιγά-σιγά περνούν από τον νομαδικό βίο (αφού ως τότε ζούσαν στην έρημο) στον τρόπο ζωής των Σουμερίων. Μεγάλη άνθηση του εμπορίου. Οικονομική ανάπτυξη. Επέκταση μέχρι τις ακτές της Μεσογείου.

Χρονική περίδος: 2350 π.Χ. - 2150 π.Χ

Η θεά Ασάρτη ή Ισάρ.

Η Ισάρ (ή Ασάρτη) ήταν η θεά της γονιμότητας. Ο μύθος για την Ισάρ και τον γιο της Ταμμούζ πέρασε στον μύθο των Αιγυπτίων για την Ίσιδα και τον Όσιρι και, αργότερα, στον μύθο των Ελλήνων για τη Δήμητρα και την Περσεφόνη.

Χρονική περίδος: 2350 π.Χ. - 2150 π.Χ

Στόλισμα γυναικείας κεφαλής
(Νεκροταφείο της Ουρ).

Η σφραγιδογλυφία και η γλυπτική σε ανάγλυφο φτάνουν σε θαυμαστή τελειότητα.

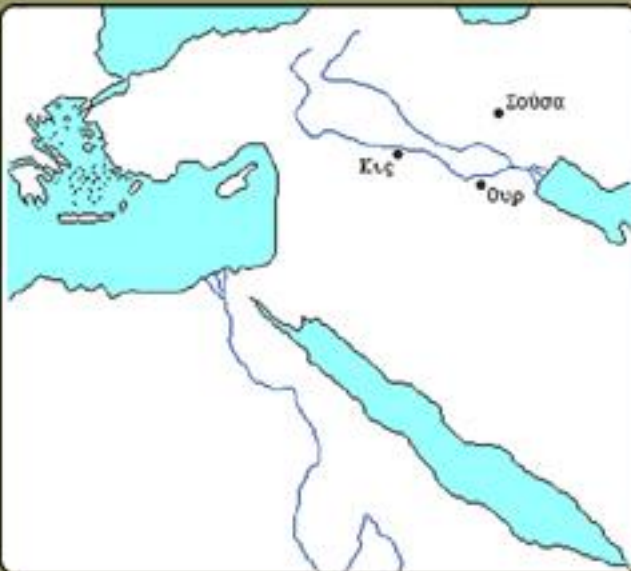
Χρονική περίοδος: 2350 π.Χ. - 2150 π.Χ

Σχολείο στο οποίο μάθαιναν τη δύσκολη τέχνη της σφηνοειδούς γραφής.

Σχολείο στο οποίο μάθαιναν τη δύσκολη τέχνη της σφηνοειδούς γραφής.

Χρονική περίοδος: 2150 π.Χ. - 2050 π.Χ.

Ορισμένες Σουμερικές πόλεις ξαναπήραν τον έλεγχο στα χέρια τους. Αυτή ήταν και η τελική λάμψη της Σουμερικής φυλής. Μετά την περίοδο αυτή οι Σουμερικές πόλεις χάνουν την ανεξαρτησία τους για πάντα και προοδευτικά οι Σουμεριοί εξαφανίζονται τελείως ως λαός. Αλλά η γλώσσα τους έμεινε ως γλώσσα της κουλτούρας, όπως τα Λατινικά τον Μεσαίωνα. Οι επιστημονικές γνώσεις τους, η μυθολογία τους και οι νόμοι τους εξαπλώθηκαν στη Δύση από τους Βαβυλώνιους και τους Ασσύριους που διαδοχικά κατακτούν τη Μεσοποταμία.

Χρονική περίοδος: 2150 π.Χ - 2050 π.Χ.

Αυτό το κράνος, που βρίσκεται στο Μουσείο της Βαγδάτης, είναι φτιαγμένο από καθαρό χρυσό. Προφανώς, ανήκε σε κάποιον βασιλιά.

Η τέχνη των Σουμερίων φτάνει στη μεγαλύτερη ωριμότητα.

Χρονική περίοδος: 2150 π.Χ - 2050 π.Χ.

Αυτό το ανάγλυφο έχει γίνει με τη βοήθεια μιας μικρής κυλινδρικής σφραγίδας πάνω σε υγρό πηλό. Τη σφραγίδα τη χρησιμοποιούσε ένας Σουμερίος γιατρός για να υπογράφει διάφορα έγγραφα.

Γνωρίζουν το θεώρημα που αργότερα διατύπωσε ο Πυθαγόρας και πήρε το όνομά του.

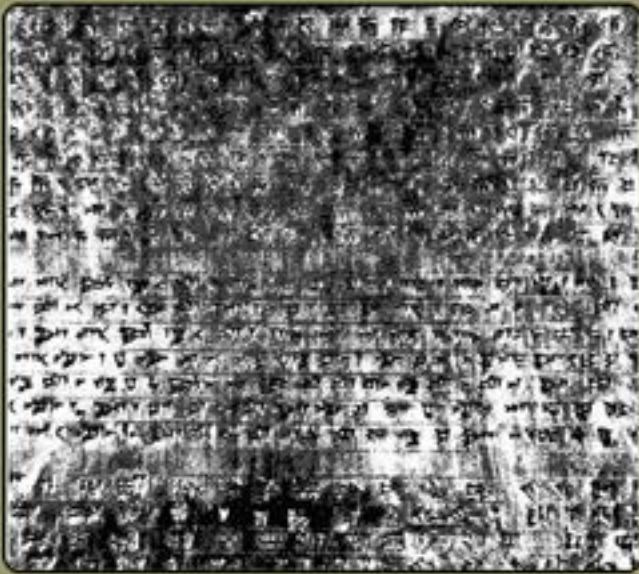
Οι Αμορίτες καταλαμβάνουν τη Νότια Μεσοποταμία, απλώνουν τη δύναμή τους στην Ασσυρία και τη Συρία και χτίζουν για πρωτεύουσα τη Βαβυλώνα. Το Βαβυλωνιακό κράτος είναι το πρώτο μεγάλο μεσοποταμιακό κράτος με ενιαία συγκεντρωτική διοίκηση. Ο πιο φημισμένος βασιλιάς ήταν ο Χαμουραμπί με τη νομοθεσία του, που χαραχτηκε πάνω σε μια μεγάλη στήλη. Ο λαός διαιρείται σε τρεις τάξεις: στους ευγενείς, στους ελεύθερους πολίτες και στους δούλους, από τους οποίους οι περισσότεροι ήταν αιχμάλωτοι πολέμου. Οι γυναίκες ήταν ελεύθερες και

σεβαστές. Οι ποινές ήταν πολύ αυστηρές, συνήθως βασισμένες στην αρχή «οφθαλμόν αντί οφθαλμού». Υπήρχε ένα σύστημα αστυνομίας και μια ταχυδρομική υπηρεσία.

Οι μεταφυσικές αντιλήψεις των Βαβυλωνίων είναι διαποτισμένες από μια έντονη απαισιοδοξία. Φοβούνται πως κινδυνεύουν αδιάκοπα από τους δαίμονες που τους περιστοιχίζουν. Επιθυμούν την αθανασία σε τούτο τον κόσμο. Ο άλλος κόσμος είναι η κατοικία των ψυχών που, ανεξάρτητα από την επίγεια ζωή τους, πίνουν βρώμικο νερό και τρώνε σκόνη. Από τους θεούς ζητούν την εξασφάλιση μιας ευτυχισμένης επίγειας ζωής. Μια κατηγορία ιερέων είχε ως μοναδικό της έργο τη μαντεία (πέταγμα των πουλιών και εξέταση των σπλάχνων των ζώων).

Χρονική περίοδος: 2050 π.Χ. - 1700 π.Χ.

Στα λογοτεχνικά έργα η μυθολογία, σουμερικής προέλευσης, παίρνει μια ξεχωριστή θέση. Τόσο τα ποιητικά όσο και τα πεζά τους έργα έχουν χαρακτήρα θρησκευτικό με κύριο θέμα την πρώτη αρχή και την τελική μοίρα της ανθρωπότητας.

Χρονική περίοδος: 2050 π.Χ. - 1700 π.Χ.

Πορτρέτο του βασιλιά Χαμουραμπί.

Η τέχνη χαρακτηρίζεται από μια στατικότητα ανάλογη με αυτή της Αιγυπτιακής. Τα Βαβυλωνιακά γλυπτά είναι, όμως, ανέκφραστα και με απρόσωπα χαρακτηριστικά. Διακρίνονται για τον τονισμό της μυϊκής δύναμης και προβάλλουν τη δαιμονοφοβία.

Χρονική περίοδος: 2050 π.Χ. - 1700 π.Χ.

Ναός αφιερωμένος στον Μαρντούκ,
τον μεγαλύτερο θεό.

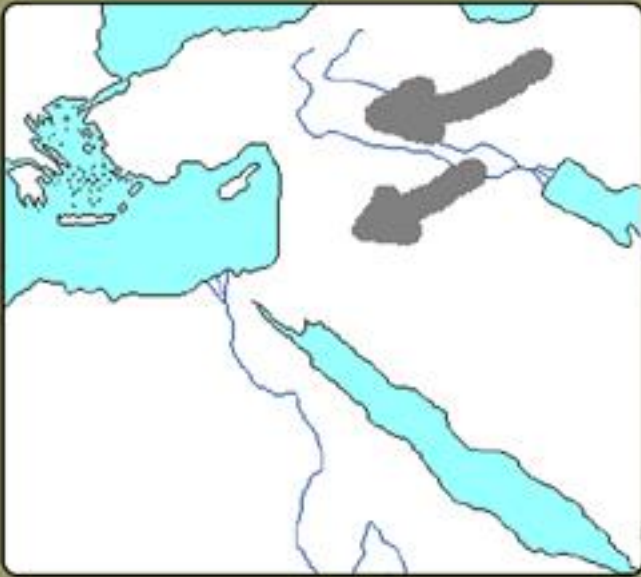
Ελάχιστα δείγματα αρχιτεκτονικής έχουν μείνει εξαιτίας της συστηματικής χρησιμοποίησης της πλίνθου. Ο τύπος του ναού (ίδιος με τον αρχικό των Σουμερίων και τον κατοπινό των Ασσυρίων) είναι η κλιμακωτή πυραμίδα που καταλήγει σε ναΐσκο, ο οποίος έχει μέσα το είδωλο του θεού.

Χρονική περίοδος: 2050 π.Χ. - 1700 π.Χ.

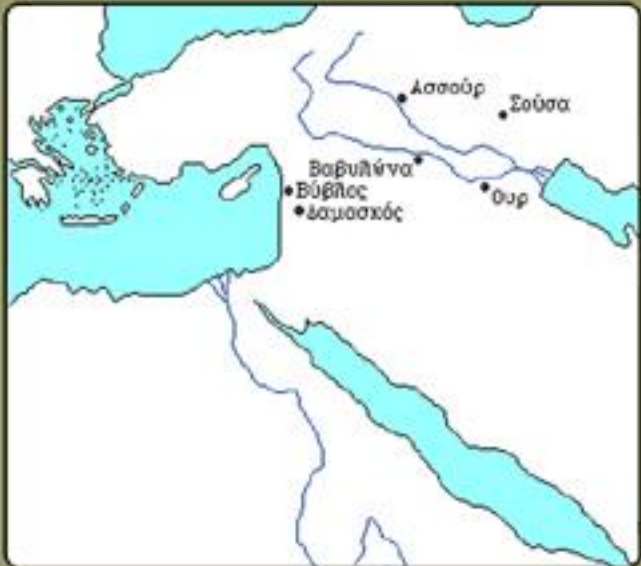
Ανάπτυξη των Μαθηματικών και της Αστρονομίας. Καθορισμός της εβδομάδας των επτά ημερών. Κατασκευή της τεράστιας διώρυγας μεταξύ της Βαβυλώνας και του Περσικού κόλπου.

Χρονική περίοδος: 1700 π.Χ. - 1400 π.Χ.

Οι Κασίτες κατακτούν τη Μεσοποταμία. Η περίοδος αυτή ονομάστηκε Μεσαίωνας της αρχαιότητας γιατί όλος ο τότε πολιτισμένος κόσμος βυθίστηκε στο σκοτάδι. Βάρβαρα Ινδο-ευρωπαϊκά φύλα εισβάλλουν από τον Βορρά κατά κύματα και κυριεύουν τη Μέση Ανατολή και την Αίγυπτο.

Χρονική περίοδος: 1400 π.Χ. 825 π.Χ.

Οι Ασσύριοι ελευθερώνονται από τους κατακτητές. Η Ασσυρία πήρε το όνομά της από την πρωτεύουσά της Ασσούρ. Οι συνεχείς επιδρομές που είχαν να αντιμετωπίσουν τους έκαναν σκληρούς πολεμιστές. Από τους Χιττίτες έμαθαν τη χρήση του σιδήρου και έφτιαξαν δυνατά όπλα. Ήταν οι πρώτοι που χρησιμοποίησαν ιππείς στον πόλεμο. Πρώτες πολιορκητικές μηχανές. Οργάνωσαν ένα στρατιωτικό κράτος έτοιμο για πόλεμο. Κυβέρνησαν με τον τρόπο. Ήταν παγκόσμια η φήμη της ωμότητας των Ασσυρίων.

Χρονική περίοδος: 1400 π.Χ. 825 π.Χ.

Τετραπτέρυγος δαίμων.

Ανάμεσα στο πλήθος των θεών κυριαρχεί ο θεός του πολέμου Ασσύρ, στο όνομα του οποίου επιδιώκεται η κατάκτηση του κόσμου.

Χρονική περίοδος: 1400 π.Χ. 825 π.Χ.

Σημιτική	Φοινικική	Ελληνική	Λατινική
ʾ	𐤀	Α Α (Α)	Α Α Α
ב	𐤁	Β Β Β (Β)	Β Β Β
ג	𐤂	Γ Γ Γ (Γ)	Γ Γ Γ
ד	𐤃	Δ Δ Δ (Δ)	Δ Δ Δ
ה	𐤄	Ε Ε Ε (Ε)	Ε Ε Ε
ו	𐤅	Ζ Ζ Ζ	Ζ Ζ Ζ
ז	𐤆	Ι Ι (Ζ)	Ι Ι Ι

Η γραφή των φοινίκων στη Βύβλο είχε μεγάλη επίδραση στην εξέλιξη του αλφάβητου.

Οι ήχοι των γραμμάτων στη σημιτική γλώσσα (αριστερά) δεν αντιστοιχούν με εκείνους στην ελληνική γλώσσα.

Οι Ασσύριοι ήταν για πολύ καιρό κάτω από την κυριαρχία της Βαβυλώνας και είχαν δεχτεί την επίδραση του Βαβυλωνιακού πολιτισμού. Η γλώσσα τους ήταν περίπου ίδια με των Βαβυλωνίων.

Χρονική περίοδος: 1400 π.Χ. 825 π.Χ.

Λέαινα που πεθαίνει.

Η Ασσυριακή τέχνη αναβιώνει τη Βαβυλωνιακή παράδοση.

Χρονική περίοδος: 825 π.Χ. - 612 π.Χ.

Η Ασσυριακή ισχύς φτάνει στο απόγειό της. Καταλαμβάνονται διαδοχικά ολόκληρο το εύφορο μισοφέγγαρο, το δέλτα του Νείλου και το Ελάμ. Ο Σαργών ο δεύτερος, που κατάκτησε το Ισραήλ, μετέφερε στο εσωτερικό της αυτοκρατορίας του 30.000 Ισραηλίτες (οι δέκα χαμένες γενιές του Ισραήλ). Πρωτεύουσα γίνεται η Νινευή, όπου συγκεντρώνονται αμέτρητα τα πλούτη από τις χώρες που κυριεύονται. Ζώντας αποκλειστικά για τον πόλεμο, οι Ασσύριοι τελειοποίησαν κάθε του λεπτομέρεια. Οργάνωσαν συστηματική κατασκοπεία, κατασκεύασαν οδικό δίκτυο και δημιούργη-

σαν ταχυδρομική υπηρεσία. Η εγκατάλειψη, όμως, για χάρη του πολέμου, της γεωργίας και του εμπορίου (το οποίο τελικά πέρασε στα χέρια των Αραμαίων) οδήγησε στην οικονομική κατάρρευση. Έξι φυλές των Αραμαίων που κατάκτησαν τη Νότια Μεσοποταμία ονομάστηκαν με μια λέξη Χαλδαίοι. Μετά από συνδυασμένη επίθεση των Χαλδαίων και των Μήδων καταστράφηκε ολοκληρωτικά η Νινευή και διαλύθηκε το ασσυριακό κράτος.

Χρονική περίοδος: 825 π.Χ. - 612 π.Χ.

Ο Σαργών Β' μπροστά στον θεό Ασσούρ.

Ο θεοκρατικός χαρακτήρας του πολιτισμού προβάλλει την πολεμική διάθεση του ασσυριακού λαού. Στην εικόνα ο Σαργών ο δεύτερος, συνοδευόμενος από έναν ακόλουθο, στέκεται μπροστά στον θεό Ασσούρ. Ο θεός φαίνεται να του δίνει το σκήπτρο του – σύμβολο της βασιλείας.

Χρονική περίοδος: 825 π.Χ. - 612 π.Χ.

Η
βιβλιοθήκη
της Νινευή
είχε πολλές
πινακίδες-
λεξικό-
σαν κι αυτές
που δίνει
τα σύμβολα
της
σημειολογίας
με τη
Σουμερική
και
Ασσυριακή
σημασία
τους.

Η Ασσυριακή λογοτεχνία αναπτύχθηκε ιδιαίτερα και είχε ανάλογο χαρακτήρα με τη Βαβυλωνιακή. Βασίζεται κι αυτή στη σουμερική παράδοση και είναι βαθύτατα διαποτισμένη από το θεοκρατικό πνεύμα. Η βιβλιοθήκη που δημιούργησε ο βασιλιάς Ασσουρμπανιπάλ περιείχε 22.000 πήλινες πινακίδες με έργα θρησκευτικά, λογοτεχνικά και επιστημονικά όλων των εποχών της μεσοποταμιακής ιστορίας.

Χρονική περίοδος: 825 π.Χ. - 612 π.Χ.

Ανάγλυφο πλάκα από τη Νινευή.

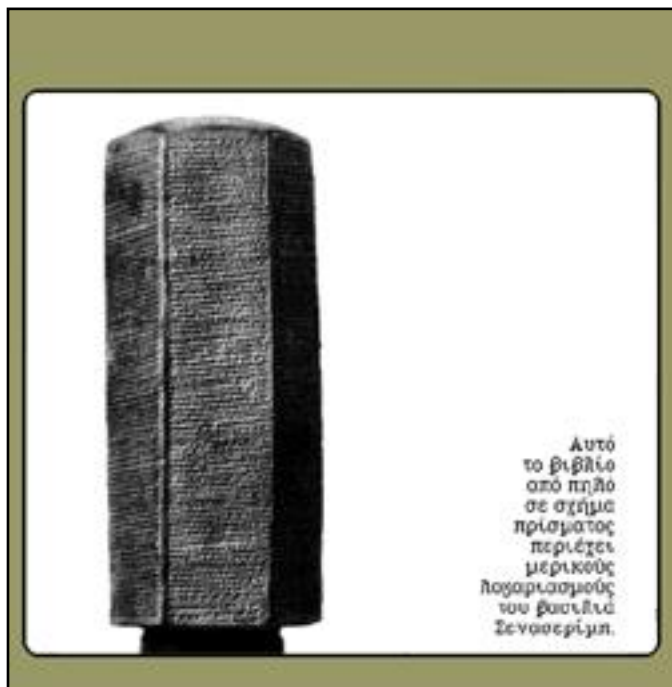
Το ανάγλυφο αναπτύχθηκε ιδιαίτερα. Η Ασσυριακή τέχνη εικονίζει ανατριχιαστικές πολεμικές σκηνές, καθώς και κυνήγια άγριων ζώων με μια εκπληκτική φυσικότητα και ζωντάνια. Τεράστιοι ανθρωπόμορφοι φτερωτοί ταύροι ή λιοντάρια, σκαλισμένα σε αλάβαστρο, στέκονταν σαν φρουροί μπροστά στις πύλες των παλατιών.

Χρονική περίοδος: 825 π.Χ. - 612 π.Χ.

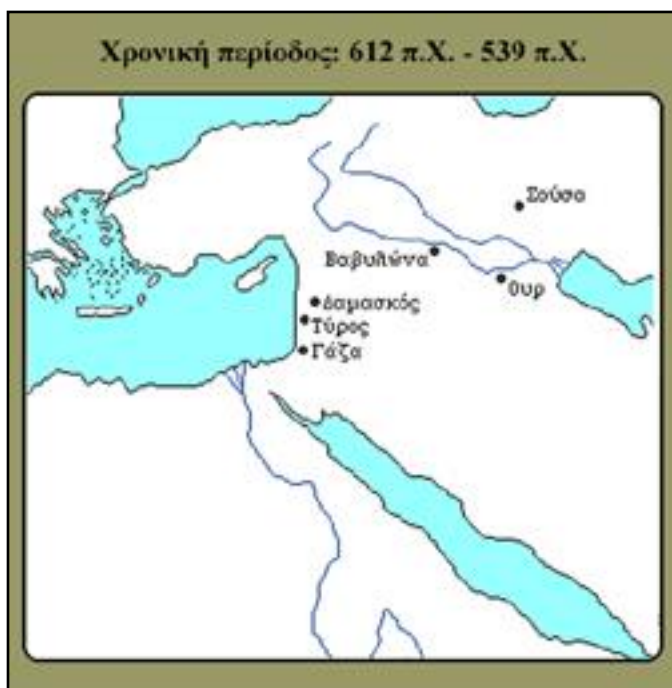

Αυτοί οι ανθρωπόμορφοι φτερωτοί ταύροι, σκαλισμένοι πάνω σε αλάβαστρο, έχουν ύψος 5 μέτρα και ζυγίζουν 40 τόνους. Πίσω από κάθε ταύρο στέκεται μια φτερωτή ανθρώπινη φιγούρα, διακοσμούσαν την εξωτερική πύλη του κάστρου-παλατιού του βασιλιά Σαρζών Β'.

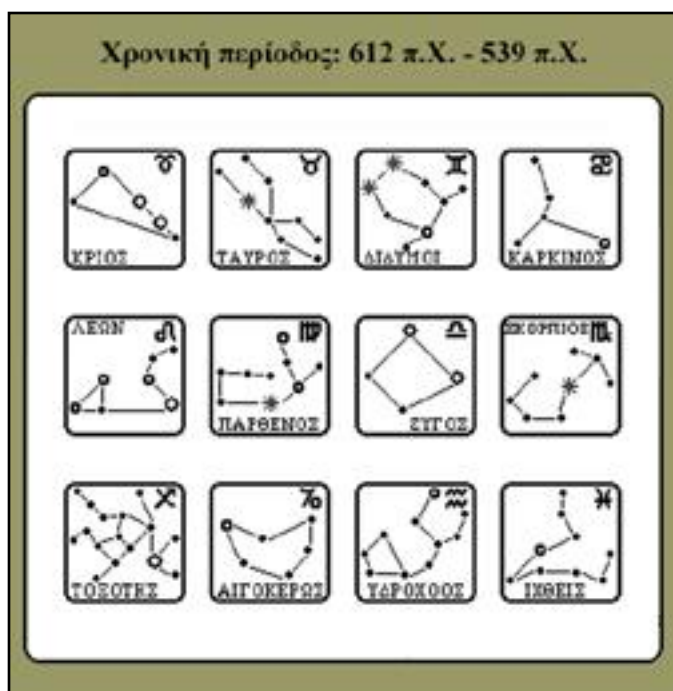
Οι Ασσύριοι ήταν οι πρώτοι μεγάλοι αρχιτέκτονες της Ασίας. Τείχιοι, φρούρια, μεγάλα υδραγωγεία, παλάτια και ναοί μαρτυρούν την ξεχωριστή ανάπτυξη της αρχιτεκτονικής που επιβλητική, βαριά, τις περισσότερες φορές χωρίς κίονες (που να την ελαφραίνουν), έδινε έναν μνημειώδη χαρακτήρα στις Ασσυριακές πόλεις.

Υπήρξε, επίσης, ανάπτυξη της οδοποιίας και της οικοδομικής.

Νέα Βαβυλωνιακή ή Χαλδαϊκή αυτό-κρατορία. Πρωτεύουσα ξαναγίνεται η Βαβυλώνα, η οποία ξανακτίζεται από τον Ναβουχοδονόσωρα τον δεύτερο. Ο Ναβουχοδονόσωρας ο δεύτερος κυριεύει και καταστρέφει τα Ιεροσόλυμα. Τότε παίρνει τους Εβραίους στη «Βαβυλώνια αιχμαλωσία».

Οι Χαλδαίοι αφομοίωσαν, με τη σειρά τους, τους προηγούμενους μεσοποταμιακούς πολιτισμούς. Από τους πύργους-ναούς (Ζιγκουράτ) ιερείς-αστρολόγοι διάβαζαν τα άστρα για να μαντέψουν τις θελήσεις των θεών. Χωρισμός της ουράνιας σφαίρας σε 12 ζωδιακούς κύκλους.

Τούβλινα πολύχρωμα αγάλματα στολίζουν τα ανάκτορα και τις πόλεις.

Χρονική περίοδος: 612 π.Χ. - 539 π.Χ.

Μνημειώδης χαρακτήρας της αρχιτεκτονικής. Κατασκευή του μεγάλου πύργου (Ζιγκουράτ) γνωστού ως πύργου της Βαβέλ (δηλαδή της Βαβυλώνας). Κρεμαστοί κήποι της Βαβυλώνας (ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου). Σήμερα δεν έχει μείνει κανένα ίχνος από τις πολυτελείς βεράντες αυτών των ανακτόρων. Η αναπαράσταση της εικόνας ακολουθεί την παράδοση.

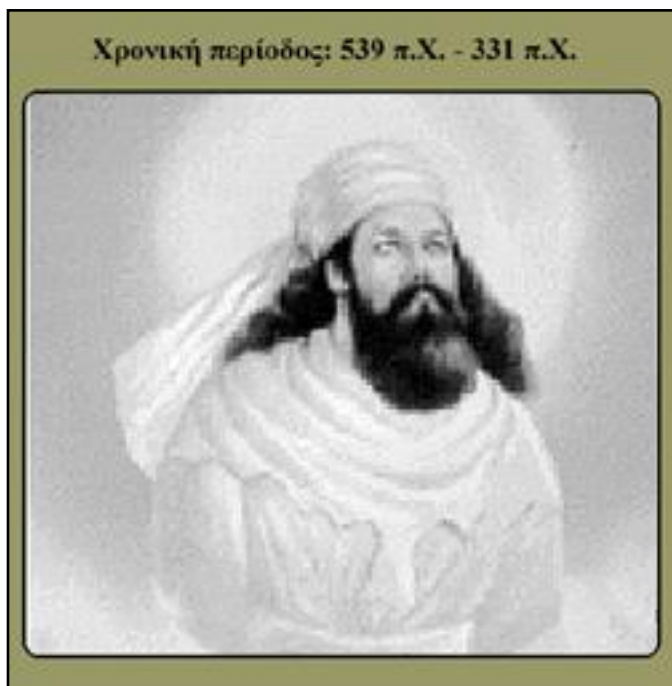
Χρονική περίοδος: 612 π.Χ. - 539 π.Χ.

Η Αστρονομία και τα Μαθηματικά προόδευσαν ιδιαίτερα και επηρέασαν πολύ τους Έλληνες. Μελετήθηκαν οι τροχιές των πλανητών Δία, Άρη, Αφροδίτη, Ερμή και Κρόνου.

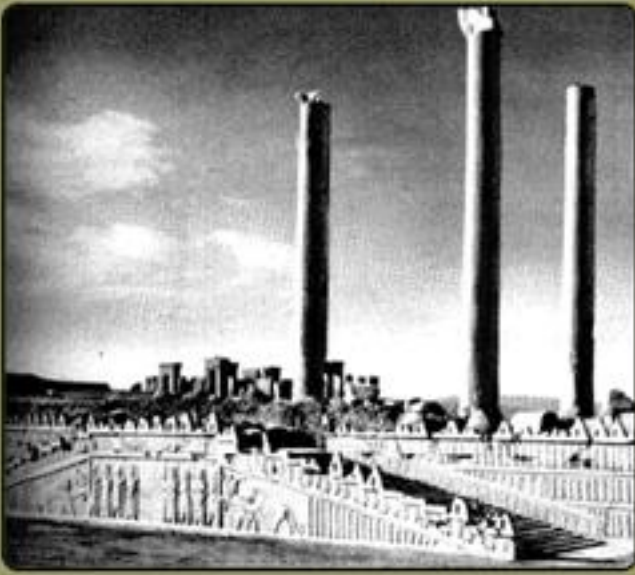
Οι Πέρσες καταλαμβάνουν τη Μεσοποταμία. Ο Δαρείος (βασιλεύς των βασιλέων) οργάνωσε την Περσική Αυτοκρατορία. Συγκέντρωσε μεγάλα πλούτη στα βασιλικά θησαυροφυλάκια. Δημιούργησε στάνταρ μονάδες μέτρησης και χρημάτων (νομίσματα). Κατασκεύασε δρόμους για την ανάπτυξη του εμπορίου. Επέκτεινε την αυτοκρατορία του από το Αιγαίο μέχρι τον Ινδό ποταμό, περιλαμβάνοντας και την Αίγυπτο.

Εξάπλωση του Ζωροαστρισμού, της μονοθεϊστικής θρησκείας που ίδρυσε ο Ζωροάστρης (ή Ζαρατούστρα). Υπέρτατο Ον ήταν ο Κύριος της Ζωής και Δημιουργός της Ύλης. Η ιερή Φλόγα συμβόλιζε το πνεύμα του Θεού που είχε ως βασική αρχή την αγάπη προς τον πλησίον. Ο άνθρωπος έχει τη δύναμη να διαλέξει ανάμεσα στο καλό και στο κακό, δίνοντας μια συνεχή μάχη απέναντι στο κακό. Οι «Μάγοι» ήταν μορφωμένοι ιερείς που ακολουθούσαν πολύ αυστηρούς κανόνες στη ζωή τους. Με την πάροδο των αιώνων μετατράπηκαν σε περιοδεύοντες ταχυδακτυλουργούς και

μάντεις που χρησιμοποιούσαν «μαύρες τέχνες», δηλαδή μαγεία.

Χρονική περίοδος: 539 π.Χ. - 331 π.Χ.

Τα ερείπια της μεγάλης βασιλικής σκάλας τελετών που οδηγούσε στην αίθουσα ακροάσεων του Δαρείου και του Ξέρξη.

Χρονική περίοδος: 539 π.Χ. - 331 π.Χ.

Ανάγλυφο από τα ερείπια της Περσέπολης, στο οποίο διακρίνεται ο βασιλιάς Δαρείος (στο θρόνο του) και πίσω του στέκεται όρθιος ο γιος του Ξέρξης.

Ανάγλυφο από τα ερείπια της Περσέπολης, στο οποίο διακρίνεται ο βασιλιάς Δαρείος στον θρόνο του και πίσω του στέκεται όρθιος ο γιος του Ξέρξης.

Ο Μέγας Αλέξανδρος μετά τη μάχη στα Γαυγάμηλα μπαίνει στη Βαβυλώνα, όπου θα πεθάνει μετά την επιστροφή του από την εκστρατεία στις Ινδίες το 323 π.Χ. Η Μεσοποταμία ανήκει στο βασίλειο των Σελευκιδών.

Εξάπλωση του ελληνικού πολιτισμού. Διάδοση της ελληνικής γλώσσας και κουλτούρας. Στο Γόρδιο της Μικράς Ασίας ο Μέγας Αλέξανδρος βρέθηκε μπροστά σε έναν άλυτο κόμπο (δεσμό). Ένας χρησμός έλεγε πως ο άνθρωπος που θα έλυνε τον δεσμό θα κατακτούσε την Ασία. Ο Αλέξανδρος τράβηξε το σπαθί του και έκοψε τον δεσμό.

Χρονική περίοδος: 331 π.Χ. - 141 π.Χ.

Η είσοδος του Μ. Αλεξάνδρου στη Βαβυλώνα.

Η είσοδος του Μεγάλου Αλεξάνδρου στη Βαβυλώνα.

Χρονική περίοδος: 141 π.Χ. - 226 μ.Χ.

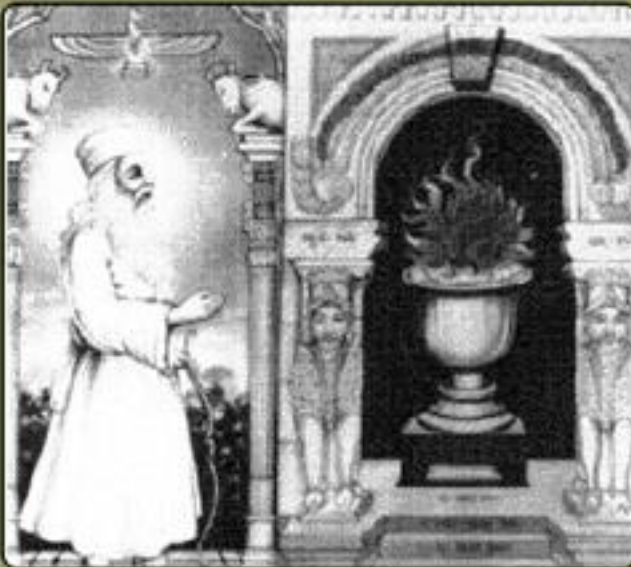
Οι Πάρθοι (από ένα μικρό βασίλειο στη Βόρεια Περσία) καταλαμβάνουν τη Μεσοποταμία. Οι Πάρθοι ήταν νομάδες φημισμένοι για τα θαυμάσια άλογά τους. Στις μάχες χρησιμοποιούσαν την ακόλουθη τακτική: προσποιούνταν πως τρέφονταν σε φυγή και, στη συνέχεια, γύριζαν και έριχναν μια βροχή από βέλη στους διώκτες τους. Από αυτό έμεινε η φράση «Πάρθια βέλη».

Χρονική περίοδος: 226 μ.Χ. - 646 μ.Χ.

Οι Πέρσες, με τη δυναστεία των Σασσανιδών, ανακτούν την αυτοκρατορία τους από τους Πάρθους.

Χρονική περίοδος: 226 μ.Χ. - 646 μ.Χ.

Ο Μανιχαϊσμός (από το όνομα του ιδρυτή του: Μάνης ή Μανιχαίος) προσπάθησε να συνδυάσει τον Ζωροαστρισμό με τον Χριστιανισμό. Στον κόσμο αντιμάχονται το βασίλειο του φωτός και το βασίλειο του σκότους. Ο κόσμος είναι αποτέλεσμα της ανάμειξης του καλού και του κακού. Αν τα δύο βασίλεια χωριστούν, η διαμάχη αυτή θα σταματήσει και ο άνθρωπος θα λυτρωθεί.

Οι Άραβες κατακτούν τη Μεσοποταμία και κτίζουν για πρωτεύουσα τη Βαγδάτη. Στο διάστημα 1055 - 1153, για εκατό ενδιάμεσα χρόνια, οι Σελτζούκοι Τούρκοι καταλαμβάνουν τη Μεσοποταμία.

Εξισλαμισμός της Μεσοποταμίας. Ο πύργος της Σαμάρρα, στις όχθες του ποταμού Τίγρη, 100 χιλιόμετρα βορειοδυτικά της Βαγδάτης. Ο πύργος, που έχει ύψος 50 μέτρα, χτίστηκε από έναν χαλίφη, τον 9ο αιώνα, πάνω στα ερείπια της Βαβυλώνας. Η Σαμάρρα είναι σήμερα τόπος προσκυνήματος των Μουσουλμάνων.

Χρονική περίοδος: 646 μ.Χ. - 1258 μ.Χ.

Τα παραμύθια της Χαλιμάς: «Χίλιες και μια νύχτες». Κανείς δεν ξέρει ποιος τα είπε πρώτα και πού. Η μυθική ηρωίδα των παραμυθιών είναι ένα κορίτσι με το όνομα Χαλιμά ή Σεχραζάντ. Ο Ομάρ Καγιάμ, πιο γνωστός στη Δύση ως ο συγγραφέας του «Ρουμπαγιάτ», είχε σημαντική συμβολή στην αστρονομία και τα Μαθηματικά.

Χρονική περίοδος: 646 μ.Χ. - 1258 μ.Χ.

Η Βαγδάτη έγινε το κέντρο των τεχνών στην Ανατολή.

Χρονική περίοδος: 646 μ.Χ. - 1258 μ.Χ.

Η Βαγδάτη έγινε από τις πιο πλούσιες και εντυπωσιακές πόλεις του κόσμου με πληθυσμό που έφτασε τα 2 εκατομμύρια.

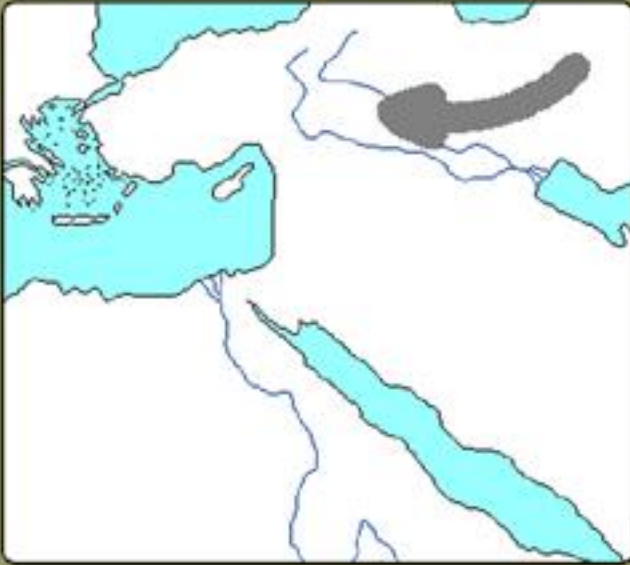
Χρονική περίοδος: 646 μ.Χ. - 1258 μ.Χ.

هذه سائظ شيتعة
ت ونبض خلك جهو
ك سائظ شى ق

Αραβική γραφή

Καθιέρωση της Αραβικής γραφής.

Χρονική περίοδος: 1258 μ.Χ. - 1393 μ.Χ.

Οι Μογγόλοι του Τζένγκις Χαν εισβάλλουν στη Μεσοποταμία. Οι ορδές των Μογγόλων σκορπούν την καταστροφή και τον τρόμο. Καταστρέφουν τα αρδευτικά έργα και το 1393 την ίδια τη Βαγδάτη.

Χρονική περίοδος: 1393 μ.Χ. - 1638 μ.Χ.

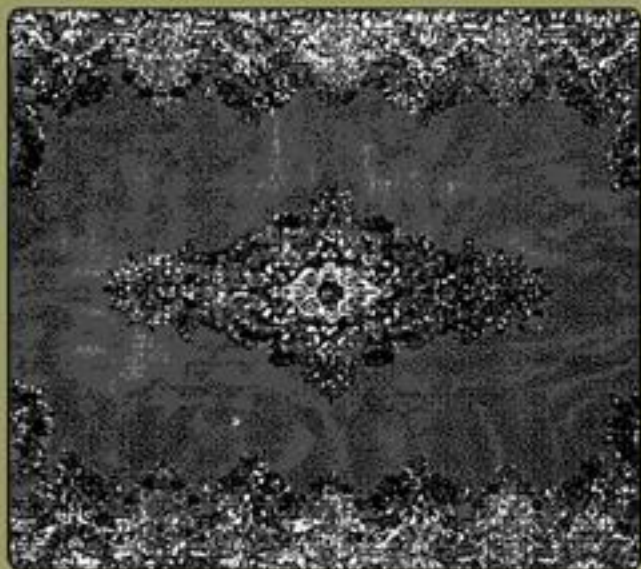
Η Μεσοποταμία ανήκει διαδοχικά σε διάφορα Τουρκικά Εμιράτα. Κάτω από τον Σάχη Αμπάς της δυναστείας των Σαφαβιδών η Περσία φτάνει σε μεγάλη ακμή. Η νέα πρωτεύουσα, Ισπαχάν, στολίστηκε με κήπους και ένα μεγάλο παλάτι, τον «Πύργο με τις σαράντα κολόνες». Η Ισπαχάν καταστράφηκε το 1722 από Αφγανικές φυλές.

Χρονική περίοδος: 1393 μ.Χ. - 1638 μ.Χ.

Χειρόγραφα εικονογραφημένα με μινιατούρες.

Χρονική περίοδος: 1393 μ.Χ. - 1638 μ.Χ.

Η κατασκευή χαλιών και υφασμάτων αποτέλεσε μια σημαντική εμπορική δραστηριότητα με καλλιτεχνικό χαρακτήρα.

Χρονική περίοδος: 1638 μ.Χ. - 1920 μ.Χ.

Η Μεσοποταμία γίνεται επαρχία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

1898: Εγκάρδιες Γερμανοτουρκικές σχέσεις.

1917: Οι Άγγλοι καταλαμβάνουν τη Βαγδάτη.

Χρονική περίοδος: 1638 μ.Χ. - 1920 μ.Χ.

1899: Η Γερμανία αρχίζει να κατασκευάζει τη σιδηροδρομική γραμμή BBB (Βερολίνο - Βυζάντιο - Βαγδάτη).

Χρονική περίοδος: 1920 μ.Χ. - 1958 μ.Χ.

Δημιουργείται το βασίλειο του Ιράκ, στο οποίο οι Άγγλοι διατηρούν βάσεις. Το Ιράκ είναι ένα από τα σημαντικότερα πετρελαιο-παραγωγά κράτη.

1934: Πετρελαιοαγωγός από το Κιρκούκ στη Μεσόγειο.

1940: Τελειώνει από τους Άγγλους η κατασκευή του τελευταίου τμήματος της σιδηροδρομικής γραμμής Βερολίνου - Βαγδάτης.

Χρονική περίοδος: 1958 μ.Χ. - 1970 μ.Χ.

Μετά από στρατιωτικό πραξικόπημα, το Ιράκ ανακηρύσσεται «σοσιαλιστικό κράτος».

1967: Συμμετοχή στον Αραβο-Ισραηλινό πόλεμο.